

KRÓNKA

ZACHAR JÓZSEF

SZARAJEVÓTÓL A NAGY HÁBORÚIG

Nemzetközi szimpózium, Prága, 1994. június 29–30.

A Cseh Hadsereg Történelmi Intézetének szervezésében az első világháború kirobbanásának nyolcvanadik évfordulója alkalmából, meghívott hazai és szomszédos országbeli történészek részvételével, kétnapos tanácskozással került sor.

A június 29-i délelőtti megnyitó ülésen a megjelenteket a házigazda intézmény igazgatója, *P. Klucina* kandidátus üdvözölte. Külön kiemelte annak jelentőségét, hogy a Nemzetközi Hadtörténelmi Bizottság holland elnöke, *Dr. C. M. Schulten* kutatóintézeti igazgató is megjelent a résztvevők közt.

Ezt követően az erre az alkalomra Csehországba érkezett *Hohenberg* herceg, Ferenc Ferdinánd unokája idézte fel a meggyilkolt trónörökös személyét és útját Konopište-től Szarajevóig, majd onnan Artstettenig.

Ezután az első tudományos ülés *J. Galandauer* elnökletével megkezdte munkáját.

Első előadónak *P. Broucek* „Az osztrák-magyar trónörökös és Conrad von Hötzendorf kapcsolata” címmel bemutatta a főparancsnok és a vezérkari főnök eltérő politikai felfogását a kettős monarchia jövőjével kapcsolatban. Kiemelte, miként kívánta előbbi megreformálni, utóbbi megtartani az adott államjogi kereteket. Azt követően, hogy Ferenc Ferdinánd a teljes haderő főszemléltője lett, eldőlt, melyik felfogás érvényesülhet. A trónörökös elméleti munkásságát segítette, hogy önálló katonai irodát tarthatott fenn, amely gyűjtötte számára a szükséges információkat. Akkortájt már hadseregfejlesztési kérdésekben ugyanúgy ütközött a két személyiség, mint egy eljövendő háború jellegének megítélésében, ahogyan az előadó ismertette. Végül arról szólt, miként kényszerült Conrad a töle idegen elképzelések gyakorlati megvalósítására.

V. Aichelburg ezt követően „A szarajevói merénylet körülményei” című előadása következett. Ebben részletesen felidézte a gyilkos nap

eseménytörténetét mind az áldozat, mind a merénylők vonatkozásában. Elemzését azzal a következtetéssel zárta, hogy a merénylet sikerében döntő a szerencsétlen véletlenek összejátszása volt.

A június 29-i délutáni második ülésen az elnöki tisztet *J. Havráněk* látta el.

J. Galandauer „A csehek, a szarajevói merénylet és a háború kitörése” című előadása hangzott el elsőnek. Az előadó kifejtette, hogy a merényletet megelőzően a cseh érdeklődést a provincializmus jellemezte. A merénylet hírére először a Monarchia iránti lojalitás jelentkezett és a cseh katonák kezdeti harcértéke minden szakirodalombeli nézettel ellentétben semmivel sem maradt a más népekéé alatt. Csak későbbi tünetnek minősítette a cseh nacionalizmus, ezzel együtt az államalakítási igény megformálása és a pánszláv alapú orosz győzelmi szimpátia jelentkezését.

K. Pichlík „A szarajevói merénylet visszhangja a cseh politikusok körében” című előadása, ehhez csatlakozva, főleg *B. Hlavac* újságíró feljegyzései alapján, az 1914 júniusi cseh álláspontot ismertette. E szerint a cseh politikusok nem voltak felkészülve az események bekövetkeztére, még akkor sem számoltak háborúval, ugyanakkor erős szimpátiával fordultak Szerbia felé, míg a birodalom belső sorsát illetően minden további lépést az új trónörökös első politikai megnyilatkozásaitól tettek függővé.

M. Pekník ehhez csatlakozva „A szarajevói merénylet szlovákiai visszhangja” címmel azt fejtegette előadásában, hogy a szlovák politikai tényezők kivárták a megkésztett prágai visszhangot, addig csupán a délszláv kérdés megoldásának fontosságát hangsúlyozták. Másik rendkívül fontos momentumként emelte ki az előadó, hogy a trónörökös elvesztése miatti részvét mögött az a tény húzódtott meg, hogy a szlovák

politikusok saját politikai vágyaikat siratták el a meggyilkoltal.

M. Hronský „Szlovákia a háború kezdetén” című előadásában egy történelmi fáziskéséssel még mindig „a nagymagyar birodalomteremtés következtében” a kisebbségeket, főleg a szlovákokat ért méltánytalanságokról, egyenesen állítólagos „terror- és rémuralomról, pogromokról”, a háború adta lehetőséghez fűzött, a kisebbségekkel való „végső leszámolás nyíltan bevallott célkitűzéséről” szólt. Ezt követően a szlovák katonák magyarok részéről ignorált háborús hősiességéről beszélt, majd azzal zárta, hogy mindez alapján döntöttek végül úgy a szlovákok, hogy „nem akarnak Magyarországon élni”.

Június 30-án reggel a harmadik ülésre *J. Koralka* elnökletével került sor.

Elsőnek *J. Havráněk* tartotta meg „A tisztikar és a bürokrácia struktúrája 1914 előtt” című előadását. Ebben először az államhatalom e két támaszának közös, majd eltérő vonásait tette vizsgálat tárgyává. Elemzése középpontjában a haderő vonatkozásában a sor-, tartalékos és hivatásos állomány nemzetiségi összetételének bemutatása volt. Ehhez felhasználta Deák István kutatási eredményeit, de meglehetősen kritikusan felfogásban interpretálva azokat.

O. Frankenberger előadása ehhez csatlakozva „A cseh katonák az első világháború lövészárkaiban” címmel hangzott el. Abból a felfogásból kiindulva, hogy az első világháború során mindkét hadviselő félnél nagy számban szolgáltak cseh katonák, ezek számát, szereplését és harci eredményeiket vizsgálta. Ennek során úgy vélte, hogy a cs. és kir. haderőben mintegy másfél millió cseh és szlovák katona került a frontokra, vagyis óriási számban, mégis a korábbi háborúkkal egybevetve, arányában kisebb mértékben. Ezzel szemben, ahogyan elemzését zárta, a cseh katonák teljesítménye minden korábbit felülmúlt.

J. Fucík előadásának a címe „A 28. ezred fogságba esése” volt. Hamarosan kiderült, hogy az előadó a 28. prágai közös sorgyalogezrednek 1915-ös frontváltását kívánta új megvilágításba helyezni. Értelmezése szerint szó sem volt előre megtervezett átállásról, az inkább annak következménye volt, hogy az orosz támadás következtében az ezred fele elesett, utánpótlás nem érkezett, az időjárás kedvezőtlenre fordult, a harcok mindenek következtében erősen csökkent, így a további harccselekmények kisebb önálló harccsoportokra szakították a túlélőket, akik az újabb viszontagságok elől spontán menekültek a kevésbé rossz, a fogság

felé, és így következett be nagyobb számban a megadás, de korántsem az átállítás.

Ezt a témát folytatta *P. Havel* „A cseh katonák harcserkölcsének kérdéséhez” című előadása. Ebben az előadó azt fejtegette, hogy a hadvezetés sikertelenségei bevezettek a dezertálásokhoz, és ez egyaránt jelentkezett minden népbeli alakulatnál, nem nagyobb mértékben a csehek-nél, mint a többiek-nél. Ezt követően arról szólt, hogy a háborús propaganda is megtevesztő lehetett, de egyaránt minden szembenálló harcosra, nem volt e tekintetben sem a többiek-től eltérő a cseh katonák reagálása. Mindennek bizonyítására bevezettek a dezertálások bon-tásban mutatta ki a Monarchia egyes népeinek veszteségeit.

J. Zabloudilová előadása következett „Az oroszországi cseh és szlovák elszármazottak egyesületei a háború első hónapjában” címmel. Az előadó bevezetése szerint mintegy kétfélmillió kivándorolt cseh és szlovák élt abban az időben idegenben, közülük a határ menti orosz területeken mintegy nyolcvanezer. Ezek nemzetiségi egyesületei azonnal segítség szervezeteket hoztak létre, hazai honfitársaik érdekében léptek fel, propagandát kezdeményeztek a cári haderőbe való önkéntes belépés érdekében, majd arra irányult minden tevékenységük, ahogyan az előadó részletesen bemutatta, hogy a Monarchia szláv lakosai közül minél többet megnyerjenek az orosz haderő számára.

Szünet után a negyedik ülés *VI. Karlický* elnökével kezdte meg munkáját.

Elsőnek *J. Koralka* tartott előadást „Németország és Ausztria-Magyarország 1914/15-ben” címmel. Ebben a két nagyhatalommal kapcsolatosan az ügyetlen háborús előkészületeket hangsúlyozta, majd azt részletezte, mennyire nem gondoskodtak egyes veszélyessé válható államok előzetes kikapcsolásáról. Ezután rátért a két szövetséges nagyhatalom közti nézetkülönbségekre, ezek közt kiemelten foglalkozott a román, az olasz és a lengyel kérdés megítélésében megmutatózó nézetkülönbségekkel. Ezekkel kapcsolatosan szólt a monarchiabeli eltérő politikai nézetekről is. Kiemelte végül a magyar kormány helyzetfelfismerését, amely ellenezte a háborút.

B. Klípa „Olaszország a Nagy Háborúban” címmel tartott előadást. Ebben az adott szerződések és a valóságos politikai célkitűzések tükrében vázolta Olaszország távolmaradását a háború kezdetén, majd az antant-hatalmak oldalán való hadbelépését.

O. Brunello ehhez csatlakozva „Olaszország az első világháborúban” című vetített képes előadásában az alpesi hadszíntér tárgyi emlékeit

mutatta be, majd elvezette a résztvevőket az egyes egykori helyszínekre, bemutatva felvételeivel, ma milyen formában él ott a múlt.

Zachar József következett ezután, aki „A cs. és kir. haderő szerepe a belső közrend biztosításában az első világháború kitörésének időszakában” címmel tartott előadást. Ebben felidézte a dualista alkotmányos monarchia törvényes előírásait, amelyek, ahogyan elemzésében részletesen bemutatta, teljesen eltérő módon tették lehetővé a birodalom két felében a haderő karhatalmi alkalmazását. Ezt követően rátért annak ismertetésére, hogy a világháború kirobbanásakor a ciszlajtán területeken a törvényhozás kikapcsolásával rendeleti kormányzás érvényesült, amíg a magyar korona területein továbbra is alkotmányos ellenőrzést gyakorolhattott az országgyűlés két háza. Befejezésül azt részletezte, miként juthatott a közös haderő a ciszlajtán területeken jelentős szerephez az állampolgári jogok korlátozásában és a haditörvénykezés biztosításában, míg erre mennyire nem nyílt módja a Magyar Királyságban.

B. Unfried végül „Az ausztriai munkásmozgalom a háború kezdetén” címmel azt mutatta be, mennyire nem számolt a szocialdemokrata mozgalom a világháború lehetőségével, tovább-

bá, hogy mennyire a birodalmi lojalitás volt kezdetben a meghatározó. Az előadó további elemzése szerint ugyanakkor a szociáldemokrata vezetők a háború kirobbanásakor a saját megerősödésüket várták az egész európai térségben, azonban kezdetben a nemzetközi munkásmozgalomban is a nemzeti megosztottság érvényesült.

Mind a négy ülésen termékeny vitát folytattak az egyéni meghívás alapján jelen levő csehországi, ausztriai, szlovákiai, magyarországi, olaszországi és németországi kollégák. Eszmecseréjük a házigazda *P. Klucina* zárszavával ért véget, aki megköszönte az értékes előadásokat, termékeny vitákat és kifejezte reményét a jövő évi folytatást illetően.

A résztvevőknek módjuk volt június 29-én megtekinteni a Cseh Hadimúzeum állandó kiállításait, majd jelen lehettek 30-án a prágai Schwarzenberg-palotában a Hadimúzeum „Estei Ferenc Ferdinánd Emlékkiállításának” megnyitásán, július 1-jén pedig a nyolcvan év után megnyitott konopištei kastélyt látogathatták meg, majd Benešovban a polgármester látta vendégül őket. Végül a napot Ferenc Ferdinánd egykori közeli vadászházában a szimpózium szervező bizottságának jóvoltából fehér asztal mellett zárhattak.

TARTALOM

TANULMÁNYOK

JAKUS JÁNOS	A magyar 3. hadsereg harcai 1944. szeptember 22-től november 3-ig -----	3
OKVÁTH IMRE	„A Bástya őrei.” A magyar tisztikar a hidegháború éveiben, 1945–1956 -----	52

KÖZLEMÉNYEK

SPIRA GYÖRGY	Jellacic regéi Pákozdról -----	62
HERMANN RÓBERT	Merénylet a fővezér ellen? Görgei sebesülése -----	88
LUKÁCS LAJOS	Türr István halálra ítéltése és az angol diplomácia 1855–56-ban -----	101

MŰHELY

BOGDÁN ZALÁN	Budapest polgári lakosságának tömeges elhurcolása szovjet hadifogságba, 1945 január–március -----	109
--------------	---	-----

FORRÁSKÖZLEMÉNYEK

PÁLFFY GÉZA	A magyarországi és délvidéki végvárrendszer 1576. és 1582. évi jegyzékei -----	114
NYÁRÁDY GÁBOR	Kemény János testamentumai -----	186

SZEMLE

THOMAS LINDNER	Die Peripetie des Siebenjährigen Krieges. Der Herbstfeldzug 1760 in Sachsen und der Winterfeldzug 1760/61 in Hessen (<i>Szegzárdy-Csengery Klára</i>) -----	202
MARTIN GILBERT	First World War (<i>Pollmann Ferenc</i>) -----	203
MANFRIED RAUCHENSTEINER	Der Tod des Doppeladlers. Österreich–Ungarn und der Erste Weltkrieg (<i>Balla Tibor</i>) -----	205
ESZENYI JÓZSEF	A magyar királyi honvédség altiszti kara 1920–1944 (<i>Szakály Sándor</i>) -----	206
SZABÓ PÉTER	Don-kanyar (<i>Horváth Csaba</i>) -----	207
PAUL ROBERT MAGOCSI	Historical Atlas of East Central Europe (<i>Veszprémy László</i>) -----	209

KRÓNIKA

ZACHAR JÓZSEF	Szarajevótól a Nagy Háborúig. Nemzetközi szimpózium, Prága, 1994. június 29–30. -----	211
---------------	---	-----

CONTENTS

STUDIES

JÁNOS JAKUS	The Fights of the Hungarian 3rd Army, 22 September–3 November 1944 -----	3
IMRE OKVÁTH	“The Guards of the Bastion”. The Hungarian Body of Officers during the Years of the Cold War, 1945–1956 -----	52

PUBLICATIONS

GYÖRGY SPIRA	The Tales of Jellacic on the Battle at Pákozd -----	62
RÓBERT HERMANN	An Attempt upon the Supreme Commander? Görgei's Hurt --	88
LAJOS LUKÁCS	The Death-Sentence of István Türr and the British Diplomacy, 1855–1856 -----	101

WORKSHOP

ZALÁN BOGNÁR	The Mass Removal of the Civilian Population of Budapest by Force to Soviet Captivity, January–March 1945 -----	109
--------------	--	-----

HISTORICAL SOURCES

GÉZA PÁLFFY	The Registers of the Border Fortresses in Hungary and on the Southern Territories from 1576 and 1582 -----	114
GÁBOR NYÁRÁDY	The Testaments of János Kemény -----	186

REVIEW

THOMAS LINDNER	Die Peripetie des Siebenjährigen Krieges. Der Herbsfeldzug 1760 in Sachsen und der Winterfeldzug 1760 in Sachsen und der Winterfeldzug 1760/61 in Hessen (<i>Klára Szegzárdy-Csengery</i>) -----	202
MARTIN GILBERT	First World War (<i>Ferenc Pollmann</i>) -----	203
MANFRIED RAUCHENSTEINER	Der Tod des Doppeladlers. Österreich-Ungarn und der Erste Weltkrieg (<i>Tibor Balla</i>) -----	205
JÓZSEF ESZÉNYI	The Corps of Non-Commissioned Officers of the Royal Hungarian Honvéd Army, 1920–1944 (<i>Sándor Szakály</i>) ---	206
PÉTER SZABÓ	Don-Bend (<i>Csaba Horváth</i>) -----	207
PAUL ROBERT MAGOCSI	Historical Atlas of East Central Europe (<i>László Veszprényi</i>) --	209

CHRONIC

JÓZSEF ZACHAR	From Sarajevo to the Great War. International Symposium, Praga, 29–30 June 1994 -----	211
---------------	---	-----

TABLE DES MATIERES

	ÉTUDES	
JÁNOS JAKUS	Les combats de la 3ème armée hongroise du 22 septembre au 3 novembre 1944 - - - - -	3
IMRE OKVÁTH	„Les gardiens du Bastion“. Le corps d'officiers hongrois dans l'années de la guerre froide, 1945-1956 - - - - -	52
	COMMUNICATIONS	
GYÖRGY SPIRA	Les légendes de Jellacic sur Pákozd - - - - -	62
RÓBERT HERMANN	Attentat contre le général en chef? La blessure de Görgei - -	88
LAJOS LUKÁCS	La condamnation à mort d' István Türr et la diplomatie anglaise en 1856-1855 - - - - -	101
	ATELIER	
ZALÁN BOGNÁR	La déportation en masse de la population civile de Budapest en captivité de guerre soviétiques janvier-mars 1945 - - - -	109
	PUBLICATIONS DE SOURCES	
GÉZA PÁLFFY	Les register du système des châteaux des confins hongrois et méridionaux de 1576 et de 1582 - - - - -	114
GÁBOR NYÁRÁDY	Les testaments de János Kemény - - - - -	186
	REVUE	
THOMAS LINDNER	Die Peripetie des Siebenjährigen Krieges. Der Herbstfeldzug 1760 in Sachsen und der Winterfeldzug 1760/61 in Hessen (<i>Klára Szegzárdy-Csengery</i>) - - - - -	202
MARTIN GILBERT	First World War (<i>Ferenc Pollman</i>) - - - - -	203
MANFRIED RAUCHENSTEINER	Der Tod des Doppeladlers. Österreich-Ungarn und der Erste Weltkrieg (<i>Tibor Balla</i>) - - - - -	205
JÓZSEF ESZÉNYI	Le corps de sous-officiers du Honvéd royal hongrois 1920-1944 (<i>Sándor Szakály</i>) - - - - -	206
PÉTER SZABÓ	Conde du Don (<i>Csaba Horváth</i>) - - - - -	207
PAUL ROBERT MAGOCSI	Historical Atlas of East Central Europe (<i>László Veszprémy</i>) - -	209
	CHRONIQUE	
JÓZSEF ZACHAR	De Sarajevo à la Grande Guerre. Symposium International, Prague, le 29-30 juin 1994 - - - - -	211

INHALT

STUDIEN

JÁNOS JAKUS	Die Kämpfe der Ungarischen 3. Armee, 22. September–3. November 1944 -----	3
IMRE OKVÁTH	„Die Verteidiger der Bastei“. Das ungarische Offizierskorps in den Jahren des kalten Krieges, 1945–1956 -----	52

MITTEILUNGEN

GYÖRGY SPIRA	Die Märchen von Jellacic über die Schlacht von Pákozd ---	62
RÓBERT HERMANN	Ein Attentat auf den Oberfeldherrn? Görgeis Verwundung ---	88
LAJOS LUKÁCS	Das Todesurteil von István Türr und die englische Diplomatie, 1855–1856 -----	101

WERKSTAT

ZALÁN BOGNÁR	Die Massendeportation der Budapester Zivilbevölkerung in sowjetische Kriegsgefangenschaft, Januar–März 1945 -----	109
--------------	---	-----

QUELLENPUBLIKATIONEN

GÉZA PÁLFFY	Die Register des ungarischen und südungarischen Festungssystems aus den Jahren 1576 und 1582 -----	114
GÁBOR NYÁRÁDY	Die Testamente von János Kemény -----	186

RUNDSCHAU

LINDNER THOMAS	Die Peripetie des Siebenjährigen Krieges. Der Herbstfeldzug 1760 in Sachsen und der Winterfeldzug 1760/61 in Hessen (<i>Klára Szegzárdy-Csengery</i>) -----	202
MARTIN GILBERT	First World War (<i>Ferenc Pollman</i>) -----	203
MANFRIED RAUCHENSTEINER	Der Tod des Doppeladlers. Österreich-Ungarn und der Erste Weltkrieg (<i>Tibor Balla</i>) -----	205
JÓZSEF ESZÉNYI	Das Unteroffizierskorps der Königlich Ungarischen Honvéd-Armee, 1920–1944 (<i>Sándor Szakály</i>) -----	206
PÉTER SZABÓ	Das Don-Knie (<i>Csaba Horváth</i>) -----	207
PAUL R. MAGOCSI	Historical Atlas of East Central Europe (<i>László Veszprényi</i>) ---	209

CHRONIK

JÓZSEF ZACHAR	Von Sarajewo bis zum Grossen Krieg. Internationales Symposium. Prag, 29–30. Juni 1994 -----	211
---------------	---	-----

СОДЕРЖАНИЕ

СТАТЬИ

ЯНОШ ЯКУШ	Бои 3-й Армии с 22 сентября по 3 ноября 1944 года	---	3
ИМРЕ ОКВАТ	„Стражи Башни“. Венгерский офицерский состав в период холодной войны. 1945–1956 гг.	-----	52

ПУБЛИКАЦИИ

ДЬЁРД ПИРА	Сказания Еланича о Накозле	-----	62
РОБЕРТ ХЕРМАШ	Покушение на верховного главнокомандующего? Ранение Гёрген.	-----	88
ЛАЙОШ ЛУКАЧ	Смертный приговор Ингвана Тырр и дипломатия Великобритании, 1855–56 гг.	-----	101

МАСТЕРСКАЯ

ЗАЛАН БОГНАР	Массовый насильственный вывод гражданского населения Будапешта в советский военный плен. Январь–март 1945 года	-----	109
--------------	--	-------	-----

ПУБЛИКАЦИИ ИСТОЧНИКОВ

ГЕЗА ПАЛЮФИ	Система оконечных крепостей Венгрии и южных районов. Заметки 1576 и 1582 годов	-----	114
ГАБОР НЬАРАДИ	Заветы Яноша Кемень	-----	186

ОБЗОР

ТОМАС ЛИНЕР	Die Peripetie des Siebenjährigen krieges. Der Herbstfeldzug 1760 in Sachsen und der Winterfeldzug 1760/61 in Hessen (<i>Клара Сегзарди-Ченгери</i>)	-----	202
МАРТИН ГИЛЬБЕРТ	First World War (<i>Ференц Подльманн</i>)	-----	203
МАНФРИЕД РАУХЕНШТАЙНЕР	Der Tod des Doppeladlers. Österreich-Ungarn und der erste Weltkrieg (<i>Тибор Балла</i>)	-----	205
ЙОЖЕФ ЭСЕНЬИ	Унтерофицерский состав венгерской королевской гонведской армии 1920–1944 гг. (Сакай Шандор)	-----	206
ПЕТЕР САБО	Излучина Дуная (<i>Чаба Хорват</i>)	-----	207
ПАУЛ РОБЕТ МАГОЧИ	Historical Atlas of East Central Europe (<i>Ласло Веспреми</i>)	-----	209

ХРОНИКА

ЙОЖЕФ ЗАХАР	От Сараево до Большой Войны. Международный Симпозиум. Прага. 29–30 июня 1994 года	-----	211
-------------	---	-------	-----

ALAPÍTVÁNY A MAGYAR HADI TÖRTÉNETÍRÁS TÁMOGATÁSÁRA

Osztovics Levente műfordító, irodalomtörténész, az Európa Könyvkiadó igazgatója, dr. Rázsó Gyula hadtörténész, a Hadtörténeti Intézet és Múzeum nyugalmazott főigazgatója és dr. Szakály Sándor hadtörténész, a Hadtörténeti Intézet és Múzeum munkatársa alapítványt hoztak létre a magyar hadi történetírás támogatására.

Az alapítvány elsődleges célja, hogy támogassa a magyar hadtörténeti, politika- és társadalomtörténeti kutatásokat, a kutatások eredményeinek közzétételét, különös tekintettel az 1867-től napjainkig tartó történeti korszak eseményeinek feltárására. Segíteni kívánja a magyar hadtörténészek bekapcsolódását a nemzetközi kutatómunkába, a nemzetközi tudományos életbe, elősegítve a fiatalabb hadtörténész nemzedék külföldi kutatási és publikációs gondjainak megoldását. Ennek érdekében támogatást kíván nyújtani

1. tudományos eredményeket közreadó kiadványok belföldi megjelentetéséhez,
2. belföldi konferenciákon való részvételhez,
3. magyarországi kutatómunkához,
4. külföldi kutatómunkához,
5. nemzetközi konferenciákon való részvételhez,
6. külföldi publikációs lehetőségek feltételeinek megteremtéséhez.

A fentiekén kívül az alapítvány évente egy-egy arra érdemes hadtörténészt munkásságáért jutalomban részesít.

Az alapítvány kezelője, döntéseinek meghozója az elnökből, a titkárból és kilenc tagból álló kuratórium. A kuratórium elnöke Perjés Géza hadtörténész, titkára dr. Veszprémy László, a Hadtudományi Könyvtár igazgatója. A kuratórium tagjai: Antal László műfordító, az Európa Könyvkiadó nyugalmazott irodalmi vezetője, dr. Dombrády Lóránd hadtörténész, a Hadtörténeti Intézet nyugalmazott igazgatója, Fodor Lajos vezérőrnagy, dr. Kószó Péter orvos, Méhes Gábor banktisztviselő, dr. Romsics Ignác történész, egyetemi docens, dr. Sáringer László főkonzul, dr. Szakály Ferenc történész, az MTA Történettudományi Intézet osztályvezetője, dr. Vargyai Gyula történész, egyetemi tanár, a Hadtörténeti Intézet igazgatója.

Az alapítvány javára a következő bankszámlákra juttathatók adományok: Általános Értékforgalmi és Hitelbank Rt. 7. sz. Fiók, 1051 Budapest V., Harmincad u. 3. Devizában: 256 685, forintban: 204-88880. Támogatások az adományozók által meghatározott célra is adhatók.

Az alapítványról részletes felvilágosítással szolgál: dr. Veszprémy László, az alapítvány titkára. Címe: Hadtörténeti Intézet és Múzeum, H-1250 Budapest, Pf. 7. Telefon: (00-36-1) 15-69-522, (00-36-1) 15-69-970.

Ára:

100.-

Szerzőink figyelmét felhívjuk az alábbiakra:

1. A szerkesztőség csak olyan kéziratokat fogad el, amelyek megfelelnek az „első közlés” kívánalmainak.
2. A kéziratot három példányban kérjük a szerkesztőséghez eljuttatni, mellékelve – új szerző esetében – külön lapon a szerző nevét, lakcímét, esetleg telefonszámát, munkahelyét, beosztását és tudományos fokozatát.
3. Végleges szövegű kéziratokat kérünk, mert a korrekútúrában változtatásokra (kiegészítésekre) már nincsen lehetőség.
4. A szerkesztőség optimális térfelületűnek az 1,5-2,5 éves kéziratot tekinti – a jegyzetapparátussal együtt. 3 ívet meghaladó tanulmányt technikai okok miatt nehezen tudunk közölni. (Egy ív: 32 géppel írt oldal, oldalanként 25 sorral, soronként 50 leütéssel.)
5. A kéziratok jobb kezelhetősége érdekében kérjük, hogy a másolatokat is az első példánnyal azonos – nem másoló – papírra gépeljék, normál, nem gyöngybetűs írógéppel. Az esetleges javításokat a második és harmadik példányra is kérjük rávezetni.
6. A kiemeléseket a szerző egyszer húzza alá, a kézirat lapjait folyamatosan és arab számokkal számozza, a jegyzeteket a kézirat végére helyezze, külön lapszámozással.
7. Az idegen nyelvű forrásokból az idézeteket általában magyarra fordítva kérjük, s csak olyan kivételes esetekben az eredeti nyelven is, amikor értelmezésük problematikus lehet.
8. A jegyzetapparátusban a jegyzetszámozás folyamatosan és arab számokkal történjék. A hivatkozott mű szerzőjének nevét egyszerű aláhúzással emelje ki a kézirat szerzője és pontosan tüntesse fel a levéltári, kéziratári és bibliográfiai adatokat.
9. Folyóiratunk az évszázadokat római számokkal jelöli. (Az idézetek, tanulmány- és könyvcímek kivételével.)
10. Recenziók esetében a cím mellett szükségesek a pontos bibliográfiai adatok és idegen nyelvű kiadványok esetén a cím magyar fordítása is. A recenziók terjedelme az öt kéziratoldalt lehetőleg ne haladja meg.
11. Nyomdatechnikai és terjedelmi okokból csak minimális illusztrációs anyagot fogadunk el. A szerző a számozott és címmel ellátott ábrákat, táblázatokat csatolja a kézírathoz, feltüntetve minden ábra és táblázat hátlapján a nevét és a kézirat címét, a kéziratban pedig a táblázatok és az ábrák helyét.